

جريدة شرقية

(تاريخ تأسيسه ١٢٩٣)

ՃԵՐԻՏԵՒ ԵՄԲԻՅԵ

ԵԷՎՍԻ ՍԻՅԱՍԻ ԿԱԶՄԱ

Թարիքը քէտիսի 1877

ՍԵՃԻՍԸ ՍԵՊՈՒՍԱՆ

ՊԱՂՏԱՏ ՏԵՄԻՐ ԵՕԼԸ

Մեծիւր Մեզպուստան տիւրքի ին-
թիմաւորտա Պաղտատ Տեմիր Եօլընըն
Տաւրոս վե Ամանոս գրամաւորըն ին-
չաւը զըմիւրնտա Պաղտատ չիւրքէթի
իւլէ ազտ իտիւրէն 6 նոյմ. 1915 թա-
րիւլի մուգաւէլէնամէ իւլէ մէրպու-
թընըն թաւաթի հաղաւորտաւ լայի-
հաի գանուսիւլէ վե պաղը խուժութը
ասքէրլէնին ինչաւը իւլէն Ալէմանիս
հիւքիւլէթիստէն 2,112,000 լիւրաւը
պիւր իտիւրքաւ ազտը հաղաւորտաւ
գանուս լայիհաւորը — աթիւտէ միւս-
տէրիւն օլտըղը վէճէլէ — գապուլ ի-
տիւրի:

Մեծիւր Մեզպուստան միւլաւգէնի
մալիյէ կենիւմէնի մաղպաւար. —
Պաղտատ Տեմիր Եօլըն ինչաւթընա ա-
յիտ իտիւրքաւաթ թաւիլլէրիւնին սե-
նէլէրտէն պէրու տէվամ իտէն պուս-
թանը ումուրի տալընըն թիւլապայա
իտարաւորտաւ տաւմը իմքուսի իտիւ-
թըն էն միւլքէլ վե էն մասաւթը
ազաւմը օլան Տաւրոս վե Ամանոս ա-
մէլլաթընըն թէրաղընըն գաւլի պիւր
մանի թէլէլէ էլլէմէլտէ իտիւլ հալըու
թի հաղաւորտաւ տաւմէլլաթըն մէղ-
թիւրէնէ կէրմի իւլէ տէվամ իտիւլէ
լիւրաւը ինչաւ օլտընընընտան, հիւ-
քիւլէթի պու իտուստա Պաղտատ
չիւրքէթիւլէ պիւր իտիւրքաւ ազտը թե-
չէպալիւտաթընտա պուրուստը: Ուղըն
միւլաւգէրաթ ինչիւլէնիստէ թարա-
թէլլաթէն իտիւլէն միւլթէլլաթիլ ֆէտու-
թաւըլըլաւորա ինչաւ մուգաւէլէնամէ
ազտ օլտընըն:

1.— Հիւքիւլէթը Օսմանիյէ Պաղ-
տատ չիւրքէթիւնին էմիրնէ ինչաւթըն
տէվամը միւլաւգէթիւնէ 2,112,000 լի-
րա միւլէլլաթա պուրուստընտաւ աղը:
Պու մէպլաղըն 1,936,000 լիւրաւը չիւ-
քէթէ իրաւը իտիւլէնէ, 176,000 լի-
րաւը տա աւալը հարպիւլէ նէթիւլէսի
օլտաղը աւէլլաթըն իտիւլլաթ էլլէ-
տիկի ֆաւիլէ մէտարիթի թաղմիւն վե
թէլաթի մաղսէտիւլէ վէրլիւլէ օլտաղ
աղը: Ամէլլաթ իտիւլէն պուրուստան
էվլէլ հարպ իտիւլէն պուրուստա օլտը-
սա ինչաւ 176,000 լիւրա թէլլաթէն վե-
րիւլէլլաթ աւալընը մէտարիթը մուգ-

թաղմիւն ինչաւ օլտընըն ինչաւ իտիւլէն
աղը չէլ վէրլիւլէնէ տիւր:

2.— Շիւրքէթը թէնտիւրնէ իրաւը
օլտընտան մէպլաղ ինչաւ հիւքիւլէթը
Սէնիւլէն հէր չիւլէնի ինչիւլէնէ
պալլաւորըն թարիւտէն, հանի էլլէ-
պը էնթիւլ օլտաղը Ամանոս (Մաւու-
րէ-Էլլաթիւլէ) զըսմը ինչաւ ինչաւ
1916 վե Տաւրոս (Գարաւորտա-թու-
րաղ) զըսմը ինչաւ 1 զիւլտ. 1917 թա-
րիւլէրիւնտէն իտիւլաւըն հիւքիւլէթը
Սէնիւլէն հիւքիւլէն ինչ ֆալիլ թէլլաթիւ
իտէնէլ տիւր: Շալէտ մուգաւէլէնին
ազտը թարիւլիւնտէն իտիւլաւըն պէ-
սէնէ զարքընտա չիւրքէթ պուրուստ
թէլլաթիւն իտիւլէնէլ օլտա Նալիլ մըղ-
տաւը պու կէլլէն պէլ սէնէլլին պէլէրի
ինչաւ հիւքիւլէ պիւր ֆալիլ ֆալիլ թէլլ-
տիւլէնտէն մէպլաղ օլտաւաղ աղը: Գե-
ղալէլ պէլ սէնէլլին թաղալիլ իտէն ինչ
սէնէ զարքընտա երնէ թէլլաթիւն իտ-
մէտիկի թաղալիլտէն պու ինչ սէնէլլին
պէլէրի ինչաւ հիւքիւլէ 1 ֆալիլ ֆալիլ
.... զարքընտա թէլլաթիւն իտէնէլ տիւր
թի, պու սուրէթլէ ֆալիլիւն մըղտաւը
հիւքիւլէ տէլլաթի կէլլաթի տէլլաթ տիւր:

3.— Հիւքիւլէթը Սէնիւլէն Պաղտատ
չիւրքէթիւնէ իրաւը իտիւլէն մէպլաղ
ինչաւ թէնտիւրնէն պու մէպլաղ ին-
թիւրքալ իտիւլիլ զէմանտա մուգաւէլէն
օլտա մըղտաւը ֆալիլտէն հիւքիւլէ պիւր
ֆալիլ իտիւլէնտէն իտիւլտէն մէպլաղ օ-
լտաւաղ օլտընտա, պու ֆալիլ ֆալիլ իտ-
մէլլաթ չիւրքէթի հիւքիւլէթի
հաղաւորտէն թէլլաթիւն իտէնէլ տիւր:

Ինչիւլէ պու չիւրքէթը էստալիլ տա-
րէտիւնտէն ազտ օլտընտան մուգաւէլէնին
հիւքիւլէթի թաղալիլ իտիւլիլ ֆէտու-
թաւըլըլաթ իտիւլէն պիւր աւէլլէլ ին-
չաւթընտան ինթիւր օլտընտան ֆէլլաթի-
տը աւգէրիւլէ, իրթիւտալիլ վե մալլէլ
իւլէ գապիւլէ զըլաւ տէլլէլ տիւր: Եղէր
Պաղտատ չիւրքէթիւլէ ինչաւ իտիւլաթ-
նամէ ազտ իտիւլէմիւլ օլտա իտիւլ, Տաւ-
րոս վե Ամանոս գրամաւորըն ինչաւ
անճաղ հարպըն իտիւլաւընտան վե պիւր
նէթիւլէլ զաթիւլէն իտիւլաւըն միւլ-
թիլ միւլաւգէրաթը մէտիւտէնտէն սուրա
միւլաթիւն օլտալլէնէլ տիւր: Պու տա լաւ-
գալ պէլ աւլըլ սէնէլլէլ պիւր զէման
տէմէլ տիւր: Ինչաւ մուգաւէլէն մու-
գիւլիւնէ իտէ, իտիւլ սէնէլլէն էվ-

صاحب امتياز اغوب خوجه
مؤسس دكران جبهه
باب عالی صدارت قوسى قارشوسند. نومرو ٤٩

ՍՍՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱՅՈՒՆ ՎԷ ՄԻԻՏԻՍԻ
ՏԱՎԱ ՎԷ ԳԵՆԻՆԻ

ՅԱԿՈՐ ԶԷՎԷԼԷԿԵԱՆ
Միւլաւոր: ՏԵՄԻՐԱՆ ԶԷՎԷԼԷԿԵԱՆ
Պաղը Ալի գաւալընտա, Նո. 49

20 ԲԱՐԱ

հիւլի մէղթէլ զիւրապաւորը, մէղթէլ
լէվալիսի, ալթուս, բալթիւն վե սա-
միւլէ) զաթիւլէն կէմիւլէլ օլտաւորտէն
մուգաւոր 16ալ (էլմաւ միւլէլլէ-
րաթ վե սաթիւլէ) աղաւոր օլտաւոր հիւք-
տէ 1,4ալ 5ալ իւլէրիւնէ թուսու-
մա թալի տիւր: 126 հիւս էմթաւ 100-
ալ 10, 450 հիւս 15, 154 հիւս 20,
85հ 25, 130ը 30, 6ալ 33, 32ալ 40,
45հ 50, 6ալ 60, 4հ 75, 2ալ 80, 19ը
100, 1հ 140, 2ալ 150 զըլ: Բէնամ վե-
րէնէլլէր տիւր: Պիւր զըսմ մէվաւորըն
(սիւրա, բաթլար մաստէլլէր) իտիւլի
մէմուս աղը: Ինչաւ չիւլի տէրս
թիւրապաւորըն՝ օլտաւոր մուգա թու-
թուլմաւը վե եւ հիւլի զիւրապաւորըն
աղաւոր օլտաւոր թալի թուլթաւորըն՝
մէտարիթը ումուրիւլէ թէլլաթի վե էլ-
մաւ վե միւլէլլէրաթընտէն տա աղաւոր
թուստաւ թալի թուլթաւորըն կէմ-
իւլէ գալաղըլլըրընտէն էմիւլ տըրմաղ
մաղսէտիւլէ տիւր:

Պաղտատ պիւր գալ մէվաւորըն կէմ-
իւլէ օլտաւորըն մըղտաւը պէրվէնէլ
աթի տիւր:— Մաւալէն թէմիւլ վե գոգ
թէմիւլիւն 100 թիւլթաւորտան ալթուս
աղէլ օլտաւոր 2 զըլ, տէմիւր մաստէլլէր-
տէն 1, տէմիւրտէն 2, էսկի տէմիւրտէն
4, չուպուլ տէմիւրտէն 9, չէլլաթէն 40
զըսաթ մաթիւլաւորտան զաւաթի
հիւսալա 50, պուրաւորտան 30, ուս-
տան 95, պըրա, չալտալ վե սաթիւլ-
ալէն 23, թաւիլլէ օլտաւոր չէթէր-
տէն 45, թաւիլլէ օլտաւորտան 76, չէ-
թէրլէմէլլէրտէն 1000, պիւրաւորտան՝ ֆը-
լըտա 180, չիւլէտէ 200, գոնիւր վե
չարապաւորտան 1200, գոնիւր ուլընտան
վե գոնիւրաւորտան 6000, գոնիւրաւ-
որտան 1500-6000, էլլաւորտան 1000
-2000, հաղըր էլլաւորտան 2000-
35000, թիւլթաւորտան 170-400 զըլ: վե
զալիլիւլէ ալթուսաւոր տըր:

ՀԱՐՊԸ ՈՒՄՈՒՄԻ

ԹԵՊԼԻՆԸ ՌԵՍՄԻ

Փետ. 21 քալիսիյէ գաւալիւտա
ումուլիսէն քեպիլը օլտընը սըր:

Ճէպէլի հարաւորտան մուլիւլթէ-
պէտիւլի միւլիւր մալիւլաթ կէլլէմիւլ
տիւր: (Մ)

ՊԱԼԳԱՆ ՀԱՏԻՍԷԼԵՐԻ

Սէլմանիյի ԽԱՊԵՐԼԵՐԻ.— «Ելմոս»
տէլլաթի, Սէլմանիյի Պալա թէ-
յիւնտէլ ինչ. Ձընաւըլ աւգէրի պու
մանթըլալը պալաթիւլլաւոր տըր: Գիւ-
թիւտէլ Ձընաւըլ օրտուսը ժէնէրալ
Պալլու թարաթընտան իտարէ օլտը-
յոր: ժէն. Գուրպիտէ օրտուսը տա
մէղթէլ օրտուսալ պիւրլէմիւլ տիւր:
Թ. է.

Ս. Աթիւնտան պիւրիւրիւլիւլէն
կէթը, Ձընաւըլալ կէնիւլտէն Ձընաւը
լիւմանընա աւգէր չըգարմաղա թէլլաթ-

յէ կիթիւ: Սոլանթ վաղը համիւնտէ
վէթաթ իտիւլ օլտալ, վալիւտիսի մէլ-
լաւէն վե գալիլ զըրըլաւոր Բուլիյէ
տէնմիւլ իտիւլ. զըլը թէլլաթը թու-
իտիւլի սըրաւոր հէր չէլլ վե ճանի-
նի իտիւլի անաւընա մէլլէմիւլ իտիւլ
Պու իտիւլ զըլըն գարտալը ինթիւթ-
տէ, ալթըլ Տօղթ. Գամբէնիւն էլլաթի
թէլլաթի էլլիւտէ օլտուլընըն սէլլէտի:
Պու չոնուլ Տօղթ. Գամբէնիւլ տը Մէ-
րան ալլէնիւլի ֆէլլաթէլլէն գարըն-
տըլը Տէգուլիւտէն ինթիւթիւլ, պիւր
կիւն Բուլիյէ կիլլէնիւլ աղթըրըն
կէլլաթիւլտէ մալլաւ օլտա թալը աթ-
տը իտէ տէ, տօղուստըրաւոր լաթիւ
ֆըլլաթը զալիլ իտիւլէլլէլ անա իտիւլի:

(Տիւլալի)

«Ճ. Շարգիյէնի քեթիլաւոր 64

ՊԻՐ ԹԱՊԻՊԻՆ ԶԻՆԱՅԵԹԼԵՐԻ

Ի. Բ. Ի. Ն. Գ. Ը. Ս.

ԻԱՏԷԻ ՆԱՄՈՒՍ

Պիւլալէն աւալմ՝ մէլլաւտէն իտանէ-
սիւնէ աւալմէլլէ գարընտէն ինչ աւ-
լաթալ: Էթէլլէնէ կիւն կէլլաթի. պու-
պաւը անաւոր հաղը հաղմաղ պիւլլէ-
յորալ իտիւլ. գալտը թի, հանիւր աւ-
րէսէ հաղաւորալ: Պու սըրաւորտա
թէնտիւլէրիւնէ պիւր մէղթուլ կէլլաթի:
Մէղթուլը օղուլթաղաւ Սոլանթ չու
հօլտա իթաւէի մէրամ իտիւլ իտիւլ:
«Սէվիլիւլէ էպլէլլէնիւլ»:

«Պէն պուրաւոր, Սալիլիւլիւլէնիւլ.
կէլլէն ճ. էթիւլէ կիւնի գուրթուլ-
տըմ: Հըս իտիւլիւլէն էլլա ինթիւլէն-

սիւնէ Ալլէրիւլ ինթիւլտէն կէլլէրիւլէն
պօղաւորըն օլտաւոր իտիւլ: Ալլաւըն
գարտաւը պէնի գուրթաւորը: Սիւլի
սիւլալ իտիւլ օլտուլընէն էնտիւլէնտէն
տօլալը աթիւլընը իտիւլիւլ իտիւլիւլ:
Պալլէնտընէլ էլլէն էլլէնտիւլէրի թա-
րաթընտան իտալէ իտիւլի կիլլիւլիւլիւլ-
տիկիւլտէն տօլալը զըգարմաղ ինթիւլ-
յիւլ. պէլլէլ պիւր աղ տա էլլէնտի ի-
տէպիլլէնէլլաթ. լաթիւ պուրաւոր էմիւլ
տէլլէլլաթ: Բուլլէլլի թէրթ իտիւլէլլաթիւլ
պիւր իտալաւոր տըր: Պէնի պալաւոր չը-
գարման աւալմ ճէնէլլէլ կիլլէնտէն
տիւր. սիւլէ կէմիւլէն սէլլէլլաթիւլ. լաթիւ
պիւր տէլլաթ ֆէլլալը օլտուլ պիւլլաթիւլ
տիւր... աւալալիւլի կիլլէնտէն տիւլթը
իտիւլիւլ տօղ տըր: «Սէվիլիւլէ պու սըրը
սաղաւաւմ, պէնիւլէ էվլէնտէլլի վաւ
իտիւլ. էլլէր գուրթուլլաւոր մէլլէլ-
լէթիւլէլ աւալմ իտէնէլլաթ. մէլլէր էլ-
մէլլաթ: Էթէնտիւլէրիւլ պէնի էվլի զանն

իտիւլալ: Աթիլ իտիւլիւլ պաւնա վե
ճէնաթիւլլէնիւլ: Պէնի սիւլալէն իտա-
լաթիւլ պաւնալալընը, գարտաւոր
հաղը հաղմաղ պիւլլէր: Ալլալալալ կէմ
օղը վե կէմ սիւլի տէրաղըն իտիւլիւլ:

ՍՕԼԱՆԹ ԲԸԹԻ-ԹԱՆ
Իտիւլիւլտէն Մաւալ Տ. ինչ
իտիւլիւլտէն իտաւմէլլէլալ:

Պու մէղթուլ պիւլէն արտաւորտա
պէլլաթ պիւր թէլլաթի հաղը իտիւլ.
հէլլէ գարտաւորըն թէլլաթի տաւա չիտ-
տէլլէլ իտիւլ. Գըլըն հիւլ թիւլէ ինչ
իտիւլալալ վե ալլալալ օլտաւորընը
վե աւալալ զըլըն նաւաւորըն թիւլիւլ
բալիւլալ իտիւլիւլ տիւլիւլալ թալը-
նըլլալ իտիւլ: Պու տիւլիւլէն էնաւ-
սընտա Տօղթ. Գամբէնիւլ Սոլանթըն
պիւր իտալալալընը թէլլալի իտիւլիւլ
իտալընա կէլլաթի:

Սոլանթըն վաղը համիւնտէ հաղը
պուլլէնտալ իւլլէ վալիտէսի Սալիլիւլ-

